

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **B. T. L.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2016, č. j. OAM-327/ZA-ZA11-H10-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 1. 2017, č. j. 60 Az 30/2016 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal dne 5. 4. 2016 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Zemi původu opustil na začátku dubna 2015 za účelem studia na univerzitě v Charkově na Ukrajině. V srpnu 2015 Ukrajinu opustil z důvodu neklidné bezpečnostní situace a po nelegálním přechodu schengenské hranice přicestoval do České republiky, kde žije jeho dvě tety a strýc. Z Ukrajiny se nevrátil do země původu, jelikož tam má dluhy a obává se nebezpečí ze strany osob, které mu poskytly půjčku. Obává se o život, a jelikož se jedná o tzv. černou půjčku, státní orgány do toho nemohou zasahovat.

[2] Žalovaný o žádosti žalobce rozhodl rozhodnutím č. j. OAM-327/ZA-ZA11-H10-2016 ze dne 22. 9. 2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“), tak, že se mezinárodní ochrana žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Namítal obecně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve vztahu k důvodům udělení azylu, doplňkové ochrany, a ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Konkrétně pak namítal, že v České republice má veškerou svou základní rodinu, kdežto ve Vietnamu nikoho nemá a není schopen si tam najít práci a uplatnění. Žalovaný se v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nezabýval možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu s ohledem na zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Nelze též opomenout, že Ukrajina jako poslední země, v níž žalobce před přicestováním do České republiky pobýval, je zmítána občanskou válkou a žalobci tudíž hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[3] Rozsudkem ze dne 6. 1. 2017, č. j. 60 Az 30/2016 – 36 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. V napadeném rozhodnutí žalovaný správně konstatoval, že jednání soukromých osob nelze označit za pronásledování dle § 12 zákona

o azylu. To platí zejména za situace, kdy žalobce tvrdil, že by mu státní orgány v zemi původu neposkytly ochranu, aniž by se pokusil na ně obrátit. Ohledně neudělení doplňkové ochrany žalobce argumentoval situací na Ukrajině, avšak správní orgány správně podmínky pro udělení doplňkové ochrany posoudily ve vztahu k zemi státní příslušnosti žalobce. Ve Vietnamu neprobíhá ozbrojený konflikt, který bylo možné považovat za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Pokud jde o žalobní námitku, že se žalovaný nezabýval ustanovením § 14a odst. 2 písm. d) zák. o azylu, tj. že nelze a priori konstatovat, že k rozporu s mezinárodními závazky nemůže dojít v důsledku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, z výpovědi žalobce vyplynulo, že jeho nejbližší rodina v České republice nepobývá. Žalobce jednoznačně uvedl, že jeho nejbližší příbuzní jsou v zemi původu, a to rodiče a sestra, kdežto v České republice má pouze tetu.

[4] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Mimo obecných prohlášení o nezákonnosti, nesprávnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku namítá nesprávné vypořádání žalobní námitky proti nepřiznání humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel se důvodně obává návratu do své rodné země, neboť mu hrozí nebezpečí ze strany osob, od kterých si půjčil peníze. Uvedl, že násilné vymáhání nebankovních půjček je ve Vietnamu státními orgány tolerováno, a proto se nebude moci obrátit na oficiální orgány s žádostí o pomoc. Dle stěžovatele je taktéž zřejmé, že je v jeho případě dáno skutečné nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu, a to především z důvodu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti trvá na správnosti napadeného rozhodnutí. Ohledně obav stěžovatele z jednání věřitelů žalovaný jednak upozorňuje, že toto jednání soukromých osob ještě nenastalo. I pokud by k němu došlo, stěžovatel má možnost obrátit se s žádostí o ochranu na státní orgány v zemi původu. Nebylo prokázáno, že by mu vietnamské úřady nebyly ochotny či schopny takovou ochranu poskytnout. Se závěrečnou námitkou nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalovaný nesouhlasí, jelikož ve Vietnamu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu ke stěžovateli pokládat za vážnou újmu.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: *O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namísto změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.*

pokračování

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti. Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti ničeho neuvedl a ani Nejvyšší správní soud žádný důvod přijatelnosti v posuzovaném případě neshledal.

[8] Stěžovatel uvádí, že se v zemi původu obává osob, od kterých si půjčil peníze. V těchto obavách spatřuje důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Jak také správně dodává, na udělení humanitárního azylu není právní nárok, lze jej udělit jen v případech hodných zvláštního zřetele, a i v takových případech je přiznání humanitárního azylu věcí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Smysl institutu humanitárního azylu totiž spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, v nichž nejsou dány důvody dle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout. Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. V případě stěžovatele žádné důvody hodné zvláštního zřetele dány nejsou.

[9] Hrozba vážné újmy ze strany soukromých osob by mohla představovat důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu pouze v případě nemožnosti nebo neochoty státních orgánů poskytnout žadateli ochranu před vážnou újmou. Jinými slovy, o hrozbu vážné újmy by se mohlo jednat pouze tehdy, pokud by žadateli byla ochrana v zemi původu odeprána. Stěžovatel doposud žádnému násilnému jednání ze strany věřitelů nečelil. V pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že půjčku ve Vietnamu splácí a polovinu má již splacenou. Z informací shromážděných žalovaným nevyplývá, že by státní orgány v zemi původu stěžovatele nebyly schopny nebo ochotny poskytnout ochranu před násilným jednáním vůči dlužníkům. Obavy z věřitelů navíc stěžovatel nezminil ani ve správní žalobě, kde konkrétně argumentoval pouze rodinnými důvody pro udělení doplňkové ochrany. Tuto argumentaci krajský soud přesvědčivě vyvrátil. Stěžovateli nemohla být udělena ani doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jelikož krajský soud (stejně jako žalovaný) správně konstatoval, že ve Vietnamu neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by pro stěžovatele představovaly hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu.

[10] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu